

Eesti lugu kestab

Kallid koolikaaslased, õpetajad, lugupeetud žürii, kõne kuulajad. Vaatame hetkeks enda ümber ja mõtleme, kus me oleme. See on meie juba 108-aastaseks saav Eestimaa, meie kodumaa. Riik, kus on meie kodu, kool, pere, sõbrad. Riik, mis on meid hoidnud nii kergematel kui ka raskematel aegadel. Nende 108 aasta vältel on eesti rahvas muutunud kokkuhoidvamaks kui kunagi varem ja eestlus on ennast ka meie kõige sügavamatesse hingesoppidesse pugenud.

Samas, kas ka nende eestlaste hinges, kes on asunud elama välismaale, püsib jätkuvalt eestlus? Mõtlen sellele küsimusele tihti ja tegelikult tahaksin seda küsida hoopis mõnelt väliseestlaselt. Tahaksin teada, kas eestlus võib hingest kaduda, ja kui see juhtub, siis millal? Riik ei püsi mitte ainult piirides, vaid inimestes. Olles ise eestlane, eestlastest vanemate ja vanavanematega, tunnen, et eestlus ei saa minus kuhugi kaduda. Loodan, et sama tunnevad ka need inimesed, kes õpivad välismaal. Oleks jube tore ja ka vajalik, et nad ühel kaunil päeval tuleksid kodumaale tagasi. Eestis on negatiivne iive, aga iseenesest pole ka väike rahvaarv ilmtingimata asjaolu, et riigil ja rahvusel oleks oht kaduda. Vastupidi, haritud rahvas saab hakkama iga raskusega, sest tal on selleks vajalikud teadmised ja oskused. Näiteks Islandil elab alla kolmandiku ja Maltal alla poole Eesti populatsioonist. Minu arvamus on, et haritud rahvas tuleb kõigega toime, seepärast on haridus meile äärmiselt oluline. Õnneks on riik selles suhtes head tööd teinud ja võimaldanud Eestimaa kodanikele tasuta hariduse, nüüd siis on meie asi seda võimalust kasutada. Ülimalt tähtis on loomulikult hariduse kvaliteet, millega hetkel on Eestis ka hea seis: tugevad gümnaasiumid, palju kõrgeid eksamitulemusi ja ka rahvusvahelise inglise keele eksami Cambridge'i läbimine on justkui normaalsuseks saanud. Rääkimata ülikooliharidusest: Tartu Ülikool on rahvusvaheliselt tunnustatud tippülikool ja Tallinnas asuvatest ülikoolidest tulevad oma ala spetsialistid. Viimastel aegadel on tekkinud murekoht õpetajate puudusest, aga heal tasemel haridust on hädavajalik hoida, seepärast julgustan oma eakaaslasti õppima pedagoogideks.

Elame praegu keerulisel perioodil: sõjad, konfliktid, nendest tulenevad majandusraskused, ja mis meile on kõige harjumatum, tohutult kiire sündmustekäik. Kui vaadata ajas veidi tagasi, nii umbes mõnikümmend aastat, siis võtsid asjad aega. Praegu aga õhtul magama minnes ei tea me, kui suured muutused võivad ööga toimuda. Jaanuari alguses võttis USA kahe tunniga teise riigi sisuliselt enda kontrolli alla. Riikidevahelised tollimaksud hakkavad kehtima ja kaotatakse

kiiremini, kui üldse mõni importija neid maksta jõuaks. Ma ei tea, kas see on õnneks või kahjuks, aga tunnen, et asjad käivad üle meie pea. Välja on kujunenud kolm suurriiki, kes sisuliselt valitsevad maailma, ühega neist oleme sunnitud riigipiiri jagama. Me kuulume küll NATO-sse ja Euroopa Liitu ning meil on lepingute järgi võrdväärne sõnaõigus, aga kas ka tegelikult Eesti arvamus kedagi huvitab? Üha rohkem ma kahtlen selles. Mitte et maailma valitsemine kurjalt ja ähvardades peaks olema normaalsus, sugugi mitte, aga suurriigid nii paratamatult toimivad ja meid on tahes-tahtmata nurka surutud. Sellest olukorrast tulenevalt on meil kaks peamist ülesannet: valida, kes neist kolmest suurriigist on meie sõber, ja teine: teha ennast nähtavaks. Peame minema aja ja oludega kaasa, mitte jääma vanadesse kommetesse kinni. Tehismaailm areneb helikiirusel ja me peame sellega harjuma. Õnneks toimime me üllatavalt hästi, kuna oleme juba pikalt E-riigi staatuses, on see noorematele põlvkondadele juba võib-olla verre kodeeritud. Tööturul on aina rohkem nõutud hea arvuti käsitlemise oskus. Paljud ülesanded, mis varem olid inimese teha, ajab nüüd korda robot. Modernsus ja haridus on edasiviivad jõud praeguses maailmas.

Oma riigipiire, asukohta ja naabreid me muuta ei saa, küll aga saame muuta ja parandada oma haritust, ühtsust ja suhtumist kaasmaalastesse. Üldjoontes on ju kõik hästi, kui saame vabariigiaastapäeva aktusel kanda oma riigilippu, kõnelda oma kaunis emakeeles oma kaunist kodumaast. Vabadus on hindamatu väärtus, hoiame seda! Elame hästi ja oleme tublid, kohtume samal ajal samas kohas täpselt aasta pärast.

Aitäh kuulamast!

Patrik Rainer Kaljula, 12.M